

PRACA

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej

<p>Cena prenumeraty: Miesięczna Mk. 850 na prowincji „ 1000 Zagranicą „ 2000</p> <p>Za odnośnienie dolicza się miesięcznie 50 Mk.</p> <p><small>Każda nowa podwyżka obowiązuje już przyjęcia ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.</small></p>	<p>Administracja otwarta od g. 9 rano do 7 wieczorem.</p> <p>Redakcję przyjmuje we wtorki i piątki od 6 — 7 wieczorem.</p> <p>Sekretariat Redakcji otwarty dla publiczności od 6—8 wiecz. codziennie.</p> <p>Reklamy nadesłanych się do druku Redakcja nie zwraza.</p> <p>Artykuły bez oznaczenia honorarium uważamy za bezpłatne.</p>	<p>CENA OGŁOSZENI: Przed tekstem mk. 150.— w tekście mk. 200.—reklam. mk. 100.—, nekrologi mk. 80.—, komunikaty mk. 90, zwracające mk. 60 za wiersz nemparelowy jednokolumnowy.</p> <p>Ogłoszenie drobne 15 mk. za wyraz, dla poszukujących pracy oraz zagubione dokumenty mk. 10.</p> <p>Ogłoszenia zamiejscowe o 50 proc. drożej. — Zagranicę 100 proc. drożej. — Ogłoszenia nadstawiane po g. 6 wiecz. 50 proc. drożej.</p>
--	--	---

Redakcja i administracja Przejazd Nr 8.

TELEFON NR 32.

Konto czekowe P. K. O. 50.143

Prenumeratę i ogłoszenia dla pisma „Praca” przyjmuje Biuro pism A. Zatorski, w Pabjanicach, Zamkowa Nr. 15.

Po zerwaniu konferencji Londyńskiej.

Powrót Francuzów do Paryża.

PARYŻ, 16. (PAT.) Havas. Poincaré oraz pozostali delegaci francuscy na konferencję londyńską przybyli tu wczoraj wtorkiem przez liczne zgromadzenia publiczne.

PARYŻ, 16. (PAT.) Havas. Jak się dowiaduje Agencja Havasa, marszałek Foch i gen. de Goutte będą prawdopodobnie obecni na środowym posiedzeniu rady ministrów w Rambouillet.

Stanowisko Ameryki.

WASZYNGTON, 16. Ambasador angielski w Waszyngtonie sir Erick Geddes odbył wczoraj dłuższą konferencję z sekretarzem Hughesem. Rozmowa ta dotyczyła zagadnień związanych z sytuacją wytworzoną po rozbitcu się konferencji londyńskiej. Hughes oświadczył, że uregulowanie sprawy długów międzysojusznicznych w Ameryce łącznie ze sprawną odszkodowań nie stanie aktualnie przed jego przewodem z Brazylii. Powrót ten nastąpi około połowy października i wówczas sprawę wyżej poruszoną będzie można rozpatrzyć. Z tego wyrażenia się sekretarza Hughesa wnioskują, że chociaż sytuacja w Europie jest wielce krytyczna, to jednak Stany Zjednoczone pozostaną nadal biernie.

O nową konferencję.

BERLIN, 16. (AW.) Londyński korespondent „Matina” dowiadyuje się, iż rząd francuski nosi się z zamiarem zwołania przedstawicieli wszystkich państw, które podpisały traktat wersalski, do Paryża, celem omówienia kwestii reparacyjnej. Oprócz tego krąży w Londynie pogłoska, że Belgja postanowiła zrezygnować z ostatnich 3 rat miesięcznych, które jej przypadają na zasadzie pierwszeństwa. Przez to było niemożliwe wywiązanie żądań Francji.

Zwołanie parlamentu angielskiego.

PARYŻ, 16. (AW.) Jak donoszą dzienniki londyńskie, rząd francuski zamierza zwołać parlament na krótką sesję.

Co pisze prasa francuska?

PARYŻ, 16. (AW.) W sprawie zerwania konferencji londyńskiej „L'Oeuvre” pisze m. in.: Byłoby zbrodnią, gdyby przyszło do ewentualnego rozbitcia sprzymierzonych. Poincaré i Lloyd George nie mają żadnego prawa decydować na swoją rękę o losie Ententy. Gdyby rzeczywiście došlo do rozbitcia sprzymierzonych, to chaos w Europie i zniszczenie interesów nie tylko Francji i Ententy, lecz także i Europy.

Wrażenie w Paryżu.

PARYŻ, 16. Rozbitcie się konferencji wywarło bardzo złe wrażenie w Paryżu. Jakkolwiek znano trudności, stawiane przez Lloyd George'a, to jednak w kołach politycznych spodziewano się, że narady zakończą się kompromisem. Wiadomość o rozbitciu się zjazdu została przyjęta z odpowiednim zrozumieniem powagi położenia.

Kilka dzienników, jak np. „Victoire”, powstrzymuje się narazie od określenia takiego zakończenia zjazdu, jako rozłamu między Anglią a Francją.

Przymierze angielsko-francuskie, pisze „Victoire”, na szczęście jest dość silne, by przetrwać trudności, czynione przez Lloyd George'a. Różnica zdań, a nawet poróżnienie, nie może zatrzeć pamięci o wspólności broni i wspólnie przelanej krwi. Francja przekonała się o tem, że ma w Lloyd George'u żarzącego wroga. Z zimną krwią doprowadził on do rozbitcia zjazdu i poślagnął za sobą w przepaść Polaczków, gdyż był już zgóry zdecydowany zachować zimną krew. Sprawa moratorium była też z góry już przesądzona przez porozumienie między Anglią a Niemcami.

Wrażenie w Berlinie.

BERLIN, 16. (PAT.) WBK. Rynek walutowy stoi dzisiaj pod wrażeniem zerwania konferencji londyńskiej, ujawnił się ogromny popyt na waluty obce.

WIEDEN, 16. (PAT.) „Neue Freie Presse” donosi z Berlina, że wiadomość o zerwaniu konferencji londyńskiej wywołała bardzo wielkie zaniepokojenie w niemieckich kołach bankowych i handlowych.

WIEDEN, 16. (PAT.) „Neue Freie Presse” donosi z Berlina: Rząd niemiecki nie otrzymał dotychczas od rządu koalicyjnych odpowiedzi na swą prośbę o redukcji miesięcznych wypłat wyrównawczych do wysokości pół miliona funtów szterlingów. Wobec tego Niemcy w dniu dzisiejszym wystąpi do francuskiego i angielskiego urzędu wyrównawczego sumę pół miliona funt. szterlingów.

O ratę sierpniową.

LONDYN, 16. (PAT.) Przed zerwaniem konferencji londyńskiej, osiągnięto porozumienie jedynie co do tego, że

rata niemiecka z dn. 15 b. m. w wysokości 3 milionów funtów szt. ma być wypłacona bezwzględnie w ciągu najbliższych paru tygodni,

pozem co do następnych wypłat powinny być osiągnięte nowe porozumienia pomiędzy Niemcami i oddzielnymi państwami. Porozumienia te będą ewentualnie zatwierdzone przez komisję odszkodowań.

EILWESE, 16. (PAT.) Radjo. Rząd Rzeszy w nocie do aliantów z dnia 15 b. m. komunikuje o dokonaniu wpłaty pół miliona funtów szterlingów, czyli 10 milionów marek w zioło, jako rata za sierpień. Jednocześnie rząd podkreśla niemożność uiszczenia żądanych 2 milionów funtów szterlingów wskazując na katastrofalny spadek marki niemieckiej i podnosi poważne zastrzeżenia przeciwko nowym obniżeniom. Od dn. 14 lipca t. j. od daty wniesienia memorjału w sprawie wyrównania spłat wyrównawczych, marka niemiecka spadła z 1:100 na 1:200 wartości przedwejenniej.

Pomoc dla Austrii.

LEADFIELD, 16. (PAT.) W południe ostatniego dnia obrad konferencji londyńskiej, poseł Austrii w Londynie wręczył konferencji notę w sprawie groźnego położenia finansów w Austrii. W nocie tej Austrija prosi o dalszą pożyczkę. Rząd Austrii zaznacza, że w razie odmowy nie byłby w stanie spłacać włożonych na niego żądań. Wszyscy delegaci zgodzili się na to, że żaden rząd nie jest w możności nakładać nowe ciężary podatkowe na swój kraj, w imię ratowania Austrii, zanim położenie tego kraju nie będzie gruntownie zbadane. Równocześnie zgodzono się, że mocarstwa nie mogą obojętnie patrzeć na upadek Austrii. Wobec powyższego Poincaré zaproponował, aby Liga Narodów, która już zajmowała się badaniem warunków Austrii, zajęła się obecnie pogłębieniem tych badań. Projekt został przyjęty.

WIEDEN, 16. (A.W.) Wiadomość o odesłaniu prośby Austrii w sprawie kredytu do Ligi Narodów wywołała tu przygnębiające wrażenie. W wiedeńskich kołach politycznych panuje przekonanie, że krok ten ze strony Anglii wywołany był chęcią zaszczytowania Francji. Według informacji kół wiedeńskich, Anglija nie była zasadniczo przeciwna przyłączeniu się Austrii do Niemiec. Wobec nieprzejednanego stanowiska Francji w tej sprawie, Anglija chce na nią złożyć całą odpowiedzialność za obecną sytuację Austrii.

Po powrocie delegacji z Londynu zamierza rząd austriacki zwołać komisję parlamentarną dla spraw zagranicznych i poinformować ją o obecnej sytuacji. Koła rządowe nie tracą jeszcze nadziei, że kredyt uda się uzyskać, tem więcej, że ostatnie depeze o zakończeniu konferencji wspominają o dalszych rokowaniach z angielskimi kołami bankowymi co do ich udziału w założeniu austriackiego banku emisyjnego.

Polityka polska

Powrót Nacz. Państwa.

WILNO, 16. (PAT.) Wczoraj o g. 22.20 Naczelnik państwa wraz z małżonką i sztabem opuścił Wilno. Na dworcu żegnali Naczelnika Państwa przedstawiciele rządu, wojskowności, uniwersytetu, instytucji i organizacji społecznych, duchowieństwo, młodzież uniwersytecka oraz licznie zgromadzona publiczność. Na peronie ustawili się szwadron honorowy ułanów grodzieńskich i kompanja piechoty. Odjeżdżającego przy dźwiękach hymnu narodowego Naczelnika Państwa, żegnali zebrani okrzykami entuzjastycznymi „Niech żyje!”

Zwołanie Komisji Konstytucyjnej i Spraw Zagranicznych.

WARSZAWA, 16. W wyniku konferencji, jaką prezydent ministrów Nowak odbył z marszałkiem Trąpczyńskim—jutro, tj. w czwartek, dn. 17 bm. o godz. 10-ej przed południem odbędzie się posiedzenie połączonych komisji konstytucyjnej i spraw zagranicznych. Na posiedzeniu tem rząd przedłoży wnioski w sprawie ustawy dla Galicji Wschodniej.

Dr. A. Sołowiejczyk POWRÓCIŁ Andrzeja 4.

Samorząd dla Małopolski Wschodniej.

WARSZAWA, 16 (A. W.) Dziś rano prezydent ministrów konferował z ministrami Narutowiczem, Kamińskim i z prof. Aszkenazym w sprawie projektowanego samorządu Małopolski Wsch. opracowanego przez komisję rzeczoznawców. Projekt ten ma być omawiany na dzisiejszem posiedzeniu rady ministrów, poczem będzie przedstawiony sejmowi na połączonym posiedzeniu komisji konstytucyjnej i spraw zagranicznych. W związku z tą sprawą minister Nowak i Narutowicz konferowali dziś o godz. 13-ej z Naczelnikiem Państwa.

Termin wyborów ma być przesunięty o 2-3 tygodnie.

WARSZAWA, 16 (A. W.) Na najbliższem posiedzeniu komisji konstytucyjnej i spraw zagranicznych rząd przedstawi motywy projektu odroczenia wyborów na 2-3 tygodnie. Premier Nowak rozpocznie dziś konferencję w tej sprawie z przedstawicielami klubów. „Rzeczpospolita” pisze, że stronictwa pravicowe wypowiedzą się przeciw odroczeniu wyborów.

Nowa zdobycz na polu awiatyki.

WARSZAWA, 16 (A. W.) Według informacji ze sfer lotniczych próba samolotu wynalazku inżyniera Malinowskiego, dokonana w obecności władz wojskowych, wykazała zalety nowego wynalazku. Inż. Malinowski zastosował skrzydła odmiennej wypukłości, co ułatwia manewrowanie aparatem, zmianę szybkości, startowaniem i lądowaniem. Wynalazek podnosi również bezpieczeństwo aparatów. Próby dokonał ppor. Kossowski. Urzędowe stwierdzenie zalet samolotu przez komisję specjalną ma nastąpić w najbliższym czasie.

Czechosłowacja a Watykan.

PRAGA, 16. (PAT.) Wedle doniesień dzienników czeskich, powstał konflikt między rządem czzechosłowackim a papieżem. Przyczyną konfliktu jest fakt zamianowania przez papieża bez rządu Czechosłowacji wikariusza apostolskiego Tarzawy, dr. Jantauscha. Papież nie uznaje sprzeciwu rządu Czechosłowacji w sprawie tego mianowania, z tem umotywowaniem, że dr. Jantausch mianowany został tylko administratorem papieskim, w którym to wypadku rządowi Czechosłowacji nie przysługuje prawo weta.

Wypadek d'Annunzia.

RZYM, 16. (PAT.) Stefani. O wypadku d'Annunzia podają dzienniki. d'Annunzio z powodu upału wychylił się przez okno swego mieszkania, chcąc zachwycić powietrze i wtedy doznał zawrotu głowy, wskutek czego wypadł z okna i odniósł rany głowy.

Ententa wisi na włosku!

Narady londyńskie w sprawie odszkodowań wojennych, rozpoczęte 7 b.m. przy udziale przedstawicieli Anglii, Francji, Belgii, Włoch i Japonii, skończyły się wręcz tragicznie. Seierali się z sobą z całą mocą, na jaką stać talenty pp. Poincarego i Lloyda Georgea, dwie koncepcje rozwiązania problemu reparacyjnego i zmuszenia wreszcie Niemiec do wypełnienia zawartych w Traktacie Wersalskim zobowiązań finansowych. Blok ententy, poddawany od r. 1919 coraz sroższym, coraz niebezpieczniejszym próbom, w ogniu walki o odszkodowania, rozpalonym przez zawodowych podlegaczy z Berlina, kruszy się dziś i trzeszczy w sposób ogromnie niebezpieczny. Nawet urzędowe komunikaty o przebiegu konferencji londyńskiej, redagowane przez Havasę i Reutersa, pełne są nieukrywanego pesymizmu, a według zgadniętych opinii prasy londyńskiej i paryskiej sytuacja uznawana jest powszechnie za groźną i bardzo naprężoną.

P. Poincare, a za nim stoi Francja cała z prez. Millerandem i gabinetem ministrów na czele, ma już dość niemieckiego wyłgiwania się z ciężarów odszkodowań, wyłgiwania, maskowanego zebraniem o coraz nowe ulgi i moratoria i wskazywaniem na rzekomo opłakany stan ekonomiczny Rzeszy. Francja, która wskutek ostatniego najazdu niemieckiego straciła, według sensacyjnej depeszy senatora de Jouvencela, trzecią część całego swego majątku narodowego, musi dla zabezpieczenia bytu republiki i jej rozwoju położyć kres przebiegłej polityce Niemiec, dążących, przy pomocy dziwnie łatwowiernego angielskiego premiera, do wyłamania się z pod klauzul reparacyjnych traktatu. Zamiast należnego Francji i innym sprzymierzonym z tytułu odszkodowań wojennych, utrzymania armii okupacyjnej w Nadrenji etc.—złota, płyną do rezydującej w Paryżu komisji reparacyjnej w ustalonych dla spłat terminach stosy próśb, raportów i memoriałów niemieckich, opartych na rzekome bankructwie Rzeszy, czego dewaluacja marki ma być jakoby dowodem. Więc przed dn. 15 sierpnia zażądały znowu Niemcy zawieszenia wyplat kompensacyjnych na rok bieżący i odroczenia należnych sprzymierzonym rat w towarach aż do końca r. 1924!

Znany z swego miękkiego dla dawnych przeciwników serca i z krótkiej pamięci p. Lloyd George i tym razem w imię egoistycznych a złe pojętych interesów ekonomicznych Anglii skłonny był dać posłuch blaganiom Berlina, sądząc, że tym sposobem podniesie z upadku markę niemiecką i otworzy szerokie rynki zbytu dla przemysłu brytyjskiego. Gdy zaś chodzi o skreślenie długów międzykoalicyjnych w Europie, co według projektu francuskiego miało być jednym z głównych punktów programu ogólnej sanacji ekonomicznej, — to tutaj p. Lloyd George jest twardy i nieustępliwy i stoi na stanowisku noty Balfoura, żądającej przedewszystkiem pomocy finansowej i bezinteresowności ze strony głównego wierzyciela Europy — Stanów Zjednoczonych.

Walka w Londynie toczyła się na ostre. P. Lloyd George nie wahał się rzucać jawnych gróźb pod adresem dotychczasowych sojuszników, zapominając widocznie, co słusznie zauważył „Journal de Polegne“, że podobne groźby, miotane w Genul, spowodowały baissę ale na giełdzie londyńskiej, nie paryskiej. A przytem pamięć p. L. Georgeowi, przy którym stanął zresztą solidarnie cały gabinet angielski, znowu dziwnie nie dopisuje. Mówiąc np. o stratach wojennych Francji protektor „republikańskich“ Niemiec wymienił tylko cyfrę 37 miliardów dolarów, nie wspominając całkiem o 140 miliardach dolarów szkód i spustoszeń w zrujnowanych departamentach francuskich. Dople-ro wspomniana depesza sen. de Jouvencela przypominała p. L. George'owi ten „szeregół“.

Zamiary p. Poincarego położenia twardej ręki na cła i dochody niemieckie, na lasy, kopalnie, przemysł lotniczy i chemiczny w Niemczech, zamiary te, dyktowane zrozumiałą koniecznością obudzenia wreszcie opornego dłużnika z utłumionych snów o odwecie, nie znalazły w Londynie podatnego gruntu i zrozumienia. Pomimo, że niektóre z tych zarządzeń przyniosłyby, prócz niewątpliwych korzyści finansowych, jednocześnie kontrolę nad odradzającym się niezmierznie szybko przemysłem wojennym Niemiec, p. Lloyd George trzyma się, jak pijany płotu, swej idei o „zbyt niemożliwym“ Rzeszy i ani na stanowczość, ani nawet na kompromisy z Paryżem godzić się nie chce. Pośrednictwo Belgów zawodzi, a w Berlinie już zacierają ręce na widok skutecznych efektów zręcznie podsuniętej entencie kości niezgody.

Jest rzeczą dziś po flasku konferencji bardzo prawdopodobną, że Francja, porzucona nietyle przez Anglię, ile przez jej premiera, pójdzie w kwestji odszkodowań swoją własną drogą i chwyci się tych surowych ale skutecznych środków przymusu, jakie uważać będzie za wskazane. Perspektywa tego „odosobnienia“ i częściowego zerwania z wątpliwym sojusznikiem z za ka-nalu nie przeraża, jeśli sędzić z nadeszłych ostatnio pism paryskich, opinia ta jest przekonana, że właśnie rozwiązanie rąk ułatwi Francji odzyskanie należnych jej od Niemiec sum reparacyjnych, pozwoli na stabilizację budżetu państwowego i przyczyni się w sposób arcywydatny do gospodarczego odrodzenia kraju. Różnorodne skutki konferencji londyńskiej nie dadzą z pewnością długo na siebie czekać.

B. D.

Uwagi.

Prawdziwe oblicze N. P. P.

Założyciele „N. P. P.“ („Narodowej Partji Pracy“) w odpowiedzi na zarzuty że NPP jest tylko nowym folwarkiem endeckim w rodzaju chadeckiej, twierdzą, że tak nie jest, że NPP jest partią niezależną, robotniczą. Już dziś jesteśmy w stanie udowodnić, że pp. Weber, Nurek et consortes najbezpieczniej lud okłamują.

Jak wiadomo, założycielami „Narodowej Partji Pracy“ są prócz kilkunastu warszawskich endecków postawie:

Zagórski, Weber i Nurek (wykluczeni z NPR) i postawie Wichliński i Załęski, odkomenderowani do NPP przez chadeckę. Panowie Weber i Nurek na zebraniach i wiecach twierdzą, że postawie Wichliński i Załęski wystąpili z chadeckiej, nie mogąc się z nią pogodzić w sprawach robotniczych.

Najnie spodziewanej w świecie demaskuje panów Webera i Nurka jako kłamców nikt inny tylko chadecki „Głos Pomorski“ i to przez następujące ogłoszenie:

„Zebranie Ch. N. Str. Pr. odbędzie się w czwartek, dnia 11 b.m. o godzinie 7 wieczorem w sali Hotelu Warszaw-

skiego. Przemawiać będą postawie Gdyk i Wichliński“.

Cóż wy na to, panowie Weber i Nurek? NPP jest przecież „niezależna, robotnicza“ partja, nie jest ogonkiem endo-chadeckiej (jak wy twierdzicie), a tymczasem wasz kompan, współzałożyciel NPP postawie Wichliński jeździ jako referent na zebrania... chadeckiej!

Wcześniej panowie pokazaliście wasze prawdziwe oblicze. Ale tak dobrze się stało! Wiemy teraz, co oznaczają litery NPP. Otóż nie innego jak nazwę partji „Nowych Popieraczy Paszarzy.“

Ostrzeżenie.

Podczas ostatniego strajku rolnego w Wielkopolsce zaszedł fakt, dotychczas jeszcze w dziejach zmartwychwstałej naszej Ojczyzny niebywały. Oto jak wygląda sucha notatka dziennikarska:

„Podczas strajku rolnego w Wielkopolsce w Górznie, w pow. pleszewskim — do strajkujących strzelało wojsko, po sianie oficer dowodzący odebrał sobie życie. Powodem było tu 2 ranne“.

Zgrozą przejmujące zdaniem Wiemy już z pism, jakie środki puściło w ruch zjednoczone polsko-niemieckie obszarnictwo w Wielkopolsce w czasie ostatniego strajku rolnego, aby zgnać robotnika. Wiemy już, do czego się niekiedy kłaniała ta w zwalczaniu robotnika, dążącego do poprawy bytu. Idące pod sztandarem „Boga i Ojczyzny“ — kultuństwo obszarńcze wzywało pomocy policji, organizacji strzeleckich, obywateli z miasta, jeńców — do zbiorów. Kiedy przedstawiciele rządu kategorycznie odmówili pomocy wojska i jeńców przy zbiorach — obszarńcze wielkopolskie — bez względu na to, czy Polacy, czy Niemcy — wydali a ntyrządową niemal odezwę, piętnującą „dzikie zachowanie się“ rządu. Poszukiwano zatem „inicjatywy prywatnej“. I tu w wielu wypadkach nie zawiodła. Pod pretekstem pracy przy zbiorach udali się na wieś z miast bojówki reakcyjne, które rzucały się na rolników, stacjonując z strajkującymi prawdziwe bitwy. Różne „państwa“ i „chrześcijańskie“ (Broń nas Boże od takich patrijotów!) takiego „chrześcijaństwa“ organizacje strzeleckie (?), cechowe (jakżeby!), „obywatelskie“ i inne wysyłały swoje „bandy“ na obronę przed głodem, w rzeczywistości jednak na walkę z atrakcyjnym robotnikiem. Jak podaje bowiem niezależna prasa wielkopolska — z pracy tych przygodnych „żeńców“ miejskich przy zbiorach sami obszarńcy pekli od śmiechu! Szło więc zorganizowane chamstwo endeckie i wszczynano burdy z robotnikami, prowokowało ich na każdym kroku, wprowadzając słowem, dziki zamęt w całej dzielnicy.

Nie dość jednak było tego! Wciągnięto do brudnej i ohydnej afery wojsko. Szeregom Armii Narodowej pojedynczy kacykowie wojskowi, posłuszni wielkopolskiej reakcji — rozkazano nastawać na życie współobywateli. Użyto wojska polskiego, jako na-

rzędzia reakcji w walce ze słusznymi żądaniami robotników.

Użyto Armji Narodowej, będącej chlubą i własnością całego narodu — w walce jednej klasy przeciwko drugiej.

Słowem, stał się skandal, jakiego jeszcze w Polsce po 125 latach niewoli nie było. Na to i po to żołnierz polski, ta krew z krwi i kość z kości lud polski — wywalczył Polskę i ją obronił — by dziś go kanalie reakcji zaprzęgały do walki bratobójczej.

Dokąd idziemy? Oficer, dowodzący oddziałem — odbiera sobie życie — nie przeżyje bowiem ozłowiek honoru tej hańby strzelania do braci. Ta krew oficera polskiego właśnie, jak i krew niewinnie przelanych ofiar robotniczych — niechaj spadnie wiecznym przekleństwem na głowy tych hien, które w walce klasowej z robotnikiem gotowe są łąć się środkiem najpodlejszym!!! Niechaj jednak krew tego oficera polskiego będzie jednocześnie ostrzeżeniem dla całej zorganizowanej reakcji! Nie igrać!

Niechaj wreszcie będzie ostrzeżeniem dla całej demokracji polskiej! Należy uważać. Reakcja, która już niejednokrotnie usiłowała wciągnąć wojsko do walki z robotnikiem, nie zasypia w tym względzie gruszek w popiele. Niechaj cały lud robotniczy i chłopski w Polsce zażąda od wojskowych władz naczelnych w stolicy ukarania jaknajsurowiej tych wszystkich lotrów, z winy których polała się krew robotników, atakowanych przez wojsko lub policję. Cała zdrowa opinia kraju jaknajsilniej domaga się tego!

Wojsko — instytucja święta — nie może być w niczem angażowane przeciw tej czy innej sferze lub klasie ludności, jako że jest tej całej ludności własnością. Hańba zatem — tym, którzy usiłują skraćć ten najcenniejszy skarb — wojsko — całemu narodowi i rzucić je w wir walki, bardzo niebezpiecznej zresztą.

Nie wątpimy jednak, że zakusy wszelakiego lajdactwa w kierunku zohydzenia opinii armii, będą unicestwione przez władze wojskowe, które poradzą sobie z mafią panoszącą się reakcją.

Bo inaczej: Nie należy zapominać, że ten żołnierz — to ten lud przecie, do którego mu strzelać każą. Drugi raz rozkazu nie usłucha.

Jan Wojtyński

Pracownik państwowy a oboczne zajęcia?

Zamieszczając poniżej głos — pragniemy rozwinąć dyskusję na powyższy — takiej doniosłości — temat:

Wobec niesłychanie marnego uposażenia pracowników państwowych, pozostają dla nich — poza śmiercią głodową — dwie alternatywy uchronienia się od nędzy i ruiny:

1. Albo mieć legalnie usankcjonowaną zajęcia oboczne, albo...
2. Brać łapowe i popełniać nadużycia.

Temat powyższy był wielokrotnie omawiany w Radzie Ministrów, nie został jednak dotąd — z niewiadomych powodów — ani należyście oświecony, ani ustawowo uregulowany.

A przecież przypatrzmy się państwu starym o uregulowanych stosunkach: nigdzie rząd nie jest w stanie uposażyć tak swych pracowników, aby

to było wystarczającym na dostateczne utrzymanie.

Nie będę tu wywoził, dlaczego tak jest, ale stwierdzę tylko, że wszędzie zezwalano na zajęcia oboczne, a nawet układano w ten sposób godziny pracy zawodowej. Myślę tu przedewszystkiem o urzędach, gdzie wprowadzono stale urzędowanie jednorazowe, aby każdy mógł wynagrodzeniem za pracę popołudniową czy wieczorną wypełnić tę lukę w uposażeniu.

U nas dzieje się niestety inaczej. Zabrania się zajęć obocznych, co przy wyjątkowej uczciwości pracownika — przy obecnym uposażeniu — powoduje skrajną nędzę. Ta odbić się musi bezwarunkowo na produktywności pracownika.

Pragmatyki państw zaborczych zabraniały tylko takich zajęć obocznych, które — albo stały w kolizji z obowiązkami służbowymi, albo przynosiły ujmę

1 rzuca wokół grosze,
Chcąc być skąpy do tej pory,
Z tego więc wszystkiego się wosze,
Z niedługo już wybory.
Cwierzki.

Wiadomości bieżące. Kalendarzyk.

17
Czwartek

Dziś Jacka
Jutro Firmina

Wschód słońca 4 m. 44
Zachód 8 m. 39

Wschód księżycy 4 m. 07
Zachód 8 m. 23

Przedstawiciele Jugosławji w Łodzi
Z końcem bieżącego miesiąca przyjeżdża do Łodzi minister przemysłu i handlu Jugosławji p. Janković, wraz z konsulem polskim w Belgradzie p. Okockim. Wniosek przyjeżdżają do Łodzi wybitni fachowcy przemysłowi z Jugosławji. Celem przyjazdu wyżej wymienionych jest zapoznanie z przemysłem w Polsce, a szczególnie w Łodzi z przemysłem włókienniczym przed zawarciem traktatu handlowego między Polską a Jugosławją.

W związku z powyższym odbyła się wczoraj w województwie konferencja, w której brał udział przedstawiciel władz, oraz przemysłu włókienniczego. Przedmiotem obrad były sprawy związane z programem przyjęcia gości i zapoznania ich z przemysłem łódzkim. (bip)

Konsul Meksyku w Polsce. Województwo łódzkie otrzymało zawiadomienie, iż honorowym konsulem na obszar Państwa Polskiego został mianowany Max baron Rabbuson, obywatel francuski zamieszkały w Warszawie przy ul. Sw. Krzyskiej 27. bip

Z Akademickiego Koła Łódzian. A. K. Ł. zawiadamia, że w dniu 22 b. m. rozpoczynają się między członkami zawody szachowe o mistrzostwo. Zapisy przyjmuje się do dnia 21 sierpnia r. b. w sekretarjacie Koła (urządzuje we wtorki i piątki od 8-7-ej w lokalu Twa Krajowawczego, Al. Kościuszki nr. 17). Blisze informacje w ogłoszeniu na drzwiach lokalu A. K. Ł.

Walne Zebranie Klubu Pielęgniarek Czerwonego Krzyża. Dnia 24 sierpnia r. b., o godz. 8 wiecz. odbędzie się w lokalu Czerwonego Krzyża przy ul. Piotrkowskiej 98 walne zebranie Klubu Pielęgniarek Czerw. Krzyża na które zaprasza się wszystkie pielęgniarki, byłe i czynne siostry Czerwonego Krzyża.

Jednocześnie proszę o zapisywanie się do powyższego Klubu. Zapisy przyjmuje się co czwartek od godz. 2-3 pp. w lokalu Czerwonego Krzyża. Tymczasowy Komitet Klubu Pielęgniarek.

Z Chojen. W dniu 13 b. m. pod przewodnictwem p. kpt. Marcinka odbyło się Zebranie Organizacyjne „Sokoła”. Członkowie organizacyjni jednomyślnie wypowiedzieli się za założeniem Gniazda „Sokoła” w Chojnach. Walne Zebranie odbędzie się 27 b. m., o godzinie 4 ej w sali p. Johana przy ul. Rzgowskiej na które członków i sympatyków zaprasza Zarząd.

Kradzież. Przy ul. Aleje Kościuszki 29 do mieszkania Lejzora Kona wkradli się przez balkon nieznani złoczyńcy i zabrali różnych rzeczy wartości 10 tysięcy mk. oraz gotówką pół miliona mk. O kradzież natychmiast zawiadomiono Urząd Sledczy, który wszczął energiczne poszukiwania.

W dniu 14 bm. przy ul. Gdańskiej № 114, skradziono Adamowi Kostrzewskiemu różnych rzeczy wartości pół miliona mk. Jak się okazało byli to łupiniarze, z których jednego z częścią łupu zatrzymał poszkodowany. Reszta zaś zbiegła. Przy dochodzeniu stwierdzono, iż schwytany Zyśman Mazurkiewicz, zam. przy ul. Brzezińskiej № 9 znany je t policji jako zawodowy złodziej. Zyśman przed kilku dniami wypuszczony został z więzienia za poprzednie kradzieże. lot

Namysłowski w Gałkowie

W nadchodzącą niedzielę, 20 sierpnia, zjeżdża do Gałkowska orkiestra dyr. Namysłowskiego na poranek muzyczny. Koncertować będzie od godz. 10 do 12 przed nabożeństwem. Czysty dochód przeznaczony na kościół gałkowski. Bilety po 800 mk. nabywać można w sobotę u proboszcza, a nazajutrz na miejscu koncertu, polanka u Otubka we wsi, wprost stacji.

Z życia organizacji N P R Zebranie Zarządu Łódzkiego N. P. R.

W piątek d. 16 b. m. o godz. 7-jej wiecz. w Klubie (Piotrkowska 91) odbę-

dzie się nadzwyczajne posiedzenie Zarządu Okręgowego N. P. R. w Łodzi w celu omówienia spraw wyborczych do Sejmu. Obecność wszystkich członków Zarządu, przedstawicieli Kół i dzielnic konieczna. W razie niemożności przyjscia przedstawiciele dzielnic i kół obowiązani są przysłać zastępcę.

Zebranie Zarządu Dzielnic Bałuckiej NPR.

W czwartek 17 bm. o godz. 8 wiecz. odbędzie się zebranie Zarządu Dzielnic Bałuckiej. Sprawy ważne.

Zebranie Zarządu Koła Prac. Miejsk. NPR.

wraz z delegatami odbędzie się dziś, dn. 17 b. m., o godz. 7 wiecz. w Klubie (Piotrkowska 91).

Z giełdy warszawskiej.

Notowano: Dolary 7550
Franki franc. —
Fun. sterlingi 38490
Marki niem. 8.—

Odpowiedzi Redakcji.

P. Ant. Zameckiego (Kątna 7) — uprasza się o poufatywanie do redakcji w sprawie nadesłanego listu.

Obrączki ślubne
duży wybór, wszelkie fasony, gwarancja za złoto.
Zegary, zegarki, pierścionki, kolczyki — najtaniej kupić można:
Brzezińska 10, JAN FLACEK.
Przyjmuje się wszelkie naprawy w zakres zegarmistrzostwa i jubilerstwa wchodzące.

Skrzypce, Gitary, Mandoliny, Instrumenty dęte oraz gramofony reperuje najlepiej i najtaniej
ALFRED LESSIG, Nawrot № 22.
Największe specjalne warsztaty dla instrumentów dętych. Oprawianie smyczków najlepszym angielskim włoscem.

8-0 klas. gimnazjum humanistyczne
Heleny Miklaszewskiej
Lekcje rozpoczynają się 1 września o g. 8 rano.
Egzaminy wstępne 2 września o g. 4 po poł.

Precz z tandetą!
Zakładnia inwalidów wojennych przy ul. Piotrkowskiej 183
własny wyrob. obuwie od 8000 mk. własnego wyrobu jak o wależ przyjmuje roboty w zakres szewstwa wchodzące.
Popierajcie inwalidów.

Wielka Wyprzedaż Obuwia!!!
damskiego, męskiego i dziecięcego najnowszych fasonów.
Spieszcie się gdyż obuwie drożeje!
Również posiadam na składzie duży wybór starych fasonów po znacznie niższych cenach.
J. Jakubiec, ul. Konstantynowska 26.

Potrzebuje
3-óch zdolnych pracowników do robienia swetrów wełnianych i i represserkę.
Wyznanie bez różnicy, Firma Witkowska i Badwańska, Łódź, Konstantynowska 72, m. 5.

Najnowsze fasony paryskie i wiedeńskie z najlepszej skóry
OBUWIE
poleca
A. Stelzner i J. Weber
141, Piotrkowska 141. 1020-15
Przyjmujemy zamówienia, jakoteż wszelkie roboty w zakres szewstwa wchodzące po cenach przystępnych.

Zawiadomienie.
Niniejszym zawiadamiam Sz. Kljentelę, iż swój zakład krawiecki przeniosłem z ulicy Nawrot 35. na ul. Sienkiewicza 59.
Z poważaniem
F. Chojnacki.

ZAKŁAD STOLARSKI
został otwarty i podzielony na dział Budowlany i Meblowy pod kierownictwem zdolnego fachowca, byłego Majstra i Kierownika pierwszorzędnego Zakładów Stolarskich zagranicą. Zobowiązujemy się za roboty wykonane w naszym zakładzie udzielać gwarancji za solidne wykonanie następujących robót:
Roboty Meblowe: Urządzenia pokojowe, sklepowe, apteczne, laboratoryjne, Dekoracje, Reparacje, Odnowienia mebli
Roboty budowlane: Drzwi i okna, Podłogi, Obciążanie posadzek, Okna wystawowe, Schody, Lamperje.
KRZYŻOWSKI i S-ka w Piotrkowskiego 7 (Góra Rynek).

Baczność! Taniej niż wszędzie, bo w prywatn. mieszkaniu.
Wszelkie wyroby futrzane, oraz fokowe, karakułowe palta nabyć można
Piotrkowska 19 (w podwórzu) u **Zusmanka i Dawidowicza**
Przyjmowanie reperacji! Akuratna obsługa! 1928-29

DETAL - HURT
Biuro Komisowo-Handlowe „FORTUNA“
Wólczańska 165, tel. 14-98.
ma do sprzedaży po najniższych cenach różną manufakturę na garnitury męskie, damskie, dziecięce, na palta wełny. 2042-15
Biała bielizna męska i damska, rękawiczki męskie i damskie.

Ważne dla Pań!
Po długoletniej praktyce w pierwszorzędnym warsztatach, komunikuję uprzejmie, że otworzyłem sobie pracownię okryć damskich: kostjumy, palta, roboty futrzane, oraz do sprzedania po cenach przystępnych futrzane palta.
M. KARPİŃSKI, Cepeliniána 49, parter.

Fabryka Wyrobów Koszykarskich
Feliks Brzozowski
Łódź, ul. Kilińskiego № 5.
Wielki wybór mebli trzcinowych, wiklinowych oraz mebli z drzewa.
Hurtowa sprzedaż koszyków dla fabryk, kiji dla farbiarni, szetoki, mioteł, pudeł po różnych i t. p.
Robota solidna!!! Ceny Przystępne!!!

Sprzedaż na raty
Wszelkiego rodzaju towarów włókniastych.
Przyjmujemy obstarunki na męskie garnitury. Roboty wykonywane pod kierownictwem pierwszorzędnym sił krawieckich „POLRAT”. Wólczańska 43, prawa oficyna parter.

Restauracja „ŁODZIANKA“
właściciel FELIKS SERWAŃSKI
ul. Piotrkowska № 66.
Poleca obficie zaopatrzone bufet, doborowe trunki i kuchnię prowadzoną pod osobistym dozorem gospodarza.
Ceny przystępne!!!

Kino Spółdzielni
Pracowników Państwowych
(Dolina Szwajcarska)
ul. Sienkiewicza № 40.

Dziś i dni następnych,

S T R Z A Ł . . .

Dziś 1-sza
serja p.t.

„IGRASZKI LOSU”

w 2-ch serjach według scenariusza LEO DELMONTA.

Dramat w
6 aktach.

OSOBY GŁÓWNE: Jan Czarski, bogaty przemyslowiec—Kaz. Junosza-Stepowski. Marja, jego żona—Anna Be-
lina. Ryszard, ich syn—Kaz. Junosza-Stepowski. Irena, jego żona—Wanda Osterwina. Jerzy Czarski,
syn z drugiego małżeństwa—Józef Węgrzyn. Rzeczą dzieje się w Warszawie i Łodzi.

Muzyka pod kier. Z. Sandomierskiego
Początek przedstawień w soboty, niedziele i święta o g. 8, w dni powszednie o 5 p.p., ostatni seans o 9.15 wiecz.
UWAGA! Dla urzędników Państwowych zniżka 50 proc., z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt.

SCALA

Cegielniana 16.

W razie pogody w ogrodzie.
W razie niepogody w teatrze.

Dziś 9 w, ostatni dzień, program № 13, od 16 h. m. Program № 14.
Nadzwyczajne atrakcje. Niewidziany dotychczas program!

H. Domański znakomity humorysta i satyr k. polski.	5 olimpijczyków krymscy dladziatorzy.	Richards żywy krokodyl, numer akrob.	Jogimar
i Partnerka zonglerzy franco.	Lisowski słynny kono rtmistrz na bałatajce.	Irys i Bert ang. duet taneczny.	Mellerowa subrota polska.
Mushi i Paul Nowość akrob. śpiewy i tańce.	H. Skalska tan- cerka.	Lavin duet ta- neczny.	Sprolongowani: Mistrz gwizdania Willi
Schwarz, imitator i linki	W. Jelecki, Kat. Masłowa sub- retka,	St. Bronecki humorysta polski.	

Największe w Łodzi
Kino „POPULARNE”
Konstantynowska 16.

Wielka Sensacja. Wszyscy powinni zobaczyć.
Dziś III Serja.
w 5-cio aktowym dramacie sensacyjnym p. p. „Zajemnicza Noc”

Uwaga!

Dyrekcja zawiadamia, że dla udogodnienia Sz. Publiczności — razem z III Serją będzie przedstawiane pełne straszczenie I i II Serji.

Zakład Udziałowy
„Gastronomja”
Łódź, Piotrkowska № 43.
Dla uprzyjemnienia chwili z dniem 18 Sierpnia codziennie od godz. 8-ej wiecz. przygrywa
DAMSKA ORKIESTRA złożona z 7 osób.
W niedzielę i święta podczas obladu **Koncert.**
Znawcom polecamy wyborowa kuchnię jakoteż od-
stałe wina węgierskie, wódki i likiery pierwszorządnej
marki

Z poważaniem
ZAR AD.

Lecznica chorób zębów
Lekarza-dentysty H. PRUSS
145. Piotrkowska 145.
Ela klasy robotniczej.
Za plombowanie oraz wprawianie zębów
opłata podług taksy.

Dr. J. SZREIBER
Choroby chirurgiczne.
SIENKIEWICZA 9.
Przyjmuje od 5—7 pp.

Lekarz dentysta
A. Struński
POWRÓCIŁ
Cegielniana № 26.
Przyjmuje od 10—1 pp. 3—7 pp.
niedziela 10—12 pp.

Dr. med.
Artur Banasz
MONIUSZKI № 11
przyjmuje od 5 i pół — 7 p. p.
Niedziela od 10—12
Urolog

Dentysta
Jakob KARMAZYN
POWRÓCIŁ
Południowa Nr. 2.
Przyjmuje 9—1 i 3—7 pop.

Dr. med.
Józef SZWAJCER
akuszerja i chor. kobiece.
POMORSKA 7.
Przyjmuje od 3 do 5 po poł.

Dr. med. LEYBERG
Krótka 5, tel. 778
powrócił.
Chor. skóry, wener. i dróg
moczopielowych.
Godz. przyjeżdż: 12—2 i 5—7.

Dr. Zygmunt Ługowski
Choroby kobiece i akuszerja
ul. Konstantynowska 31
przyjmuje od 5—7 p. p.

Dr. E. SONENBERG
Powrócił.
Choroby skórna, dróg mocz-
owych i weneryczne
ZIELONA 8 (12—1 i 4—9).

Dr. Dutkiewicz
Ordynator Szpitala Miej-
skiego dla chorób skórnych
i wenerycznych.
Piotrkowska 50.
Przyjmuje: od 9—11 i od 4—7

Dr. med.
Edmund EKKERT
ul. Kilińskiego 137 przy Głównej.
Choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje od 3—8 p. p.

Dr. L. PRYBULSKI
Specjalista
Chorób skórnych, włosów, we-
nerycznych, moczopielowych
leczenie światłem
(lampa kwarcowa)
od 9—21 5—8 od 4—5 dla Pań
ZAWADZKA № 1.

Dr. med. BRAUN
Specjalista
Chorób wenerycznych, skór-
nych, moczopielowych.
Przyjm. 10—1, 5—8, panie 4—6
Południowa 23.

DENTYSTA
E. KOPROWSKI
Piotrkowska 33.
Godz. przyjeżdż od 10—2
i od 4—7, prócz niedziel.

Dr. CHYLEWSKI
Główna 51, róg ul. Kilińskiego
Choroby kobiet i akuszerja
Przyjmuje od 9—10 i 5—7.

Dr. SZUMACHER
choroby skórne i weneryczne
Godz. przyjeżdż: 5—7, w niedz.
święta od 11—1 po poł.
BENEDIKTA № 1.

Meble sprzedaje:
szpitalnie, stolowe, urządzenia
kuchonne, szafy, łóżka, krzesła
włóściaste oraz wszystkie os-
tahodni w zakresie meblarsko-
stolarski. 1873

Ceny konkurencyjne!
W. PRZEJZDZIOCKI
Piotrkowska № 108.

Kupuję
i płacę najlepiej za brylanty
szafy, perły, szafy zastawne
dywany i futra
M. WARSZAWSKI
Piotrkowska 9.

Dr. J. Sokołowieczyk
Choroby skórne i weneryczne
POWRÓCIŁ
ul. Pańska Nr. 4,
róg Konstantynowskiej
od 9 do 12 i od 4 do 7.

Meble!!!
różne sprzedaje, firma
J. Pichota solidnej robo-
ty. Prosimy o zwrócenie bac-
nej uwagi, że drugie piętro
niema nic wspólnego z
pierwszym piętrem.
SIENKIEWICZA 59.
ofcyjna, drugie wejście
drugie piętro, miecz, 26.

Najtaniej!!!
Kupię i najlepiej sprzedam
można obrączki ślubne, sło-
te pierścionki, zegarki, oras gar-
derobę męską w sklepie komi-
sowym
W. RUTKOWSKIEGO,
Główna 33.

Pracownia gorsatów
N. KEDZIERSKIEJ
ul. Piotrkowska 132

II-gie piętro, front
przyjmuje wszelkie obsta-
lunki w zakresie gorsciar-
stwa wchodzące!!!
Uwaga: na II-gie piętro.

Pierwszorządny
KRAWIEC DAMSKI
wykonuje obstalunki podług
ostatnich modeli. Mając tanie
lokal, szycie po bardzo niskiej
cenie. Palta od 12000 mk., ko-
stjumy od 15000 mk. Cegielniana
47, front, Fajjanbłat. 81-50

Płacę 30% drożej
kupuje
brylanty, srebro, perły,
dyamenty, rózne zegarki, szafy
stare i futra
Konstantynowska № 7
Z. BILICH,
prawa ofcyjna i piętro.

A. Wyjeżdżając z r. edam ta-
sio meble salo. owe,
stolowego, syplnlnego, białe,
trem, otomany, szafy, łóżka,
komoda, zegar, wieszak, kredens
kuchenny. Zależy na czasie,
Piotrkowska 22, m. 3. 2034-6

Robotnicy!
Taniej niż na Piotrkowskiej,
tey samej cenie jak na Stare-
cc, poleca gotowe ubrania
we lutywane polski sklep ubra-
R. KEMPNY, ul. Nawrot 44,
róg Kilińskiego.

Dziewczyną do sprzedania
trzebna, pralna, Zielona 88.

Do sprzedania
dobrym punkcie. Władomski
Zawadzka № 41, m. 8, piętro
od 9 do 10 rano i od 6—7 p. p.
2137—1

Biłganski pokoj z kuchnią,
godami w dzielnicy hand-
wej, zamienie na większe lub
kica w okolicy spokojnej. Ofer-
ty pod „Zimnienię”. 2132—1

Młyn parowy, wodny, w
bryki, kantory prze-
wazowe, gospodarstwa. Zają-
dy: gastronomiczny, dystrybu-
ny, krawiecki, szewski ma-
sprzedania „FORTUNA”. Wła-
czanska 165.—Tel. 14-98. 2118—1

I piński Jan zagubił dowód
sobisty, wydany w Łodzi.

M (koleszyk Andrzej) zagubił
tymczasowy dowód, wydany
w Łodzi. 2109—1

Malinowski Ryszard zagubił
te bezte minow go utra-
wydany P. K. U. w Łodzi, oraz
paszport niemiecki, wydany
w Widzew. 2108—1

Potrzebny chłopców
Inteligentów,
Senkiewicza № 30. 2128—1

Potrzebna starsza wach-
wa kobiecie,
stromym wymaganym do wysta-
kiego, Kilińskiego 103, m. 3.

HELENÓW!
Codziennie od 6-ej p. p. przygrywa wy-
borowy kwartet. Bufet stale zaopatrzony
w rozmaite zakąski i pierwszorząd. trunki.
Na miejscu wyborowa kuchnia!!!

Wygodnie! Na raty!
Wszelka garderobę męską i damską, obuwię, rozmaite towary
tekstilowe, bieliznę i t. d. nabyć można po cenach przystępnych
tylko u firmy „OSZCZĘDNOŚĆ”, WOLCZANSKA № 43,
front, 1-sze piętro. 2113—16

Zakład Kuśnierski
H. Wasserman
42. Piotrkowska 42.
Wykonują wszelkie roboty, futrzane dam-
skie, oraz męskie po cenach konkurencyjnych!!
Wszelkie zlecenia wykonywa się akuratnie!
UWAGA!! Ma adres: 42. Piotrkowska 42.